

Nr 30.

Av herr **Ljunggren**, angående ändring i vissa delar av lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

Lagen om försäkring för olycksfall i arbete den 17 juni 1916 stadgar i § 4:

»Försäkringen äger rum i riksförsäkringsanstalten; dock att, där för ändamålet bildats sådant ömsesidigt olycksfallsförsäkringsbolag, vars delägare äro arbetsgivare och för vars förbindelser delägarne svara med obegränsad personlig ansvarighet, försäkringen av delägarnes arbetare i stället må äga rum i det bolag. Försäkring i bolag, som ovan sägs, skall omfatta samtliga delägarens arbetare i rörelse, arbetsföretag eller annan verksamhet, som med försäkringen avses.»

Som bekant innebär detta stadgande i organisatoriskt avseende systemet med en statsanstalt, som, jämsides med enskilda ömsesidiga olycksfallsförsäkringsbolag, vilkas delägare äro arbetsgivare, och under konkurrens med dessa, handhar den sociala olycksfallsförsäkringen.

En jämförelse med förhållandena i främmande länder ger vid handen, att denna princip vunnit tillämpning allenast i Italien och Finland.

Lagens bestämmelser i ovan citerade paragraf ha haft till följd bildandet av icke mindre än tretton dylika bolag. Härigenom har statsanstalten kommit att intaga en rätt egendomlig ställning. Denna kan ju icke — ett centralt ämbetsverk som den är — bedriva någon agitation. Å andra sidan äro arbetarne hos alla arbetsgivare, vilka icke äro delägare i något av nämnda bolag, obligatoriskt försäkrade i statsanstalten. Detta medför för denna skyldighet att hålla reda på samtliga arbetsgivare i riket, även på de i bolagen försäkrade. Statsanstaltens försäkringsstock växlar allt efter arbetsgivarnas mer eller mindre tillfälliga önskningsar, enär de äga rätt att när som helst under årets lopp övergå till eller utgå

ur arbetsgivarbolagen. Detta medför å sin sida för statsanstalten synnerligen stora organisatoriska svårigheter, tidsödande arbete m. m., vilka förhållanden i sin tur av staten kräva ökade utgifter för avlöningar, material o. s. v.

I samma mån som den skadades rätt och de sociala synpunkterna bättre tillgodoses, i samma mån bli arbetsgivarens kostnader för försäkringen högre. I den mån åter som besparingar kunna göras med avseende å ersättningar till de skadade, i samma mån bliva försäkringspremierna billigare. Och ju billigare premier, desto fler försäkringstagare i den anstalt, där detta är förhållandet. Om alltså statsanstalten, riksförsäkringsanstalten, ej håller jämna steg med arbetsgivarbolagen i vad dessa i fråga om den skadades rätt anse riktigt, kan det inträffa, att statsanstalten blir mer eller mindre blottad på försäkringstagare. Det är tänkbart, att förhållandena skulle kunna utveckla sig därhän, att statsanstalten bleve fullkomligt utan försäkringstagare. Så beskaffad som lagen nu är, skulle detta emellertid för statsverket medföra ungefär lika stora eller åtminstone obetydligt minskade utgifter för statsanstaltens vidkommande, i vad denna avser det omfattande och tidsödande arbetet med registrering av landets samtliga arbetsgivare.

Övervägande skäl tala enligt mitt förmenande för att all försäkring äger rum uteslutande i riksförsäkringsanstalten. För staten såsom arbetsgivare, för en riktig behandling av de rättmätiga anspråk, de försäkrade äga befogenhet att ställa på försäkringsinrättningen, samt ur ren försäkringsteknisk synpunkt måste anordningen med konkurrerande bolag anses högst förkastlig. Kostnaderna för inspektion och övervakning av bolagens verksamhet måste för staten bliva högst betungande. Det är heller icke säkert att just de försäkrades bästa av bolagen iakttages. I detta avseende vill jag endast framhålla, att i dagarna ett av de största enskilda bolagen ställts under åtal för att det lagstridigt uppmanat sina försäkringstagare att icke till bolaget insända föreskrivet läkarebetyg, utan nöja sig med intyg av trovärdiga personer, en uppmaning, som, om den följdes, skulle nedbringa bolagets förvaltning och kostnader med c:a 100,000 kronor för år.

Ur ren försäkringsteknisk synpunkt tillkommer en stor mängd vidlyftiga och tidsödande arbetsoperationer, vilka skulle kunna undvikas, därest arbetsgivarebolagen icke funnes till.

På anförda skäl får jag sålunda yrka,

att ovannämnda § 4 och av densamma beroende paragrafer i lagen måtte erhålla följande lydelse:

§ 4.

Försäkringen äger rum i riksförsäkringsanstalten.

§ 15.

Avgift för försäkring etc. — — — — — risk, som
försäkringen avser; och kan förty etc. — — — — — äger rum.

§ 16.

Såsom bidrag till etc. — — — — i 11 § omförmäles.
Övriga omkostnader etc. — — — — statsmedel.

§ 17 st. 1.

Arbetsgivaren är pliktig etc. — — — — till försäkrings-
rådet och riksförsäkringsanstalten lämna etc. — — — — er-
sättningsbelopp.

§ 28.

Utgår.

§ 29.

Grunderna för etc. — — — — av Konungen.

§ 33.

Över beslut av riksförsäkringsanstalten rörande ersättning etc. — —
— — — — klagan ej föras.

§ 34 st. 1.

Underlåter arbetsgivare etc. — — — — eller 22 § ålig-
ger straffas med böter.

§ 35.

Arbetsgivare vare berättigad etc. — — — — — utom arbete.
 Har försäkring etc. — — — — — efterrättelse.
 Avtal om etc. — — — — — av riksförsäkringsanstalten, dock
 att utan etc. — — — — — fiskare.

§ 37.

Intill dess etc. — — — — — efterrättelse.
 Kan etc. — — — — — i arbetsgivarens ställe av
 riksförsäkringsanstalten, ägande anstalten etc. — — — — —
 utgivits.

Stockholm den 20 januari 1919.

August Ljunggren.

I motionens syfte instämmer

Edvard Wavrinsky.
